

Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

НЕРУБАЙСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ЛЦЕЙ № 1 НЕРУБАЙСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Одеса - 2023

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано Вченою Радою

Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»

Протокол № 8 від 23 лютого 2023 р.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Ірина Анатоліївна Княжева

Кандидат педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ Євгенія Василівна Тягнирядно

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти : збірник наукових праць / редкол. О.Я.Чебикін та ін. Одеса: Університет Ушинського, 2023. 264 с.

© Кафедра педагогіки

Університету Ушинського, 2023

©Нерубайський академічний ліцей № 1 Нерубайської сільської ради,
Одеського району Одеської області, 2023

4. Вимога до здатності мислити професійно, оскільки в цьому реалізується діяльність сучасного педагога як майстра своєї справи. Важливим є те, що вчитель має інноваційно мислити та розвиватись, не відстаючи від технічного та інформаційного процесу.

Отже, можна дійти загального висновку, що для того, щоб бути професійним вчителем, треба дотримуватись багатьох вимог, які дуже важливі при роботі з дітьми та під час освітнього процесу в НУШ.

Література

1. Котенєва І. С. Методичні задачі у фаховій підготовці майбутнього вчителя, 2019. С.194-203. URL URL:

[//nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2019_1%281%29_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2019_1%281%29_23)

2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelia. Navchально-методичний посібник /За ред. О. О. Кішко URL:

[:http://raiosvita.mk.ua/wp-content/uploads/2018/12/HUSh_Poradnyk_vchytelia_MON-2018_Pedrada.pdf](http://raiosvita.mk.ua/wp-content/uploads/2018/12/HUSh_Poradnyk_vchytelia_MON-2018_Pedrada.pdf)

3. Концепція Нової української школи.

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

ЯКІСНА ГУМАНІСТИЧНА ПАРАДИГМА ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Т.В.Прокопенко

практичний психолог

Нерубайського академічного ліцею №1

Нерубайської сільської ради

Одеського району, Одеської області

«Живи ніби завтра помреш, вчися ніби будеш жити вічно».

Махатма Ганді

Анотація. У статті аналізуються масштабні зміни, що відбуваються у сфері освіти, зазначено різні ініціативи та перетворення в освітньому процесі, які

відкривають шлях до інновацій. Виникає необхідність підвищення ефективності соціально-педагогічної діяльності вчителя щодо виховання молодого покоління, яка потребує від вчителів оволодіння науково-педагогічними основами інноваційної діяльності. Тому впровадження у освітній простір сучасних інноваційних педагогічних технологій має важливе значення в підвищенні кваліфікації педагогів та організації творчої педагогічної діяльності.

***Ключові слова:** освіта, сучасні інноваційні технології, підвищення кваліфікації освітян.*

XXI століття для світу та й України, зокрема, стали великим випробуванням. Спочатку війна на Донбасі, дещо пізніше пандемія, а тепер ще війна поставили перед науковцями велику кількість питань щодо забезпечення якості вищої освіти, в складних умовах. Питання навчання після початку війни на Донбасі не мало гострого характеру. Так, склалось, що більшість сімей переїхали у інші регіони та відновили навчання, проте пандемія та війна уже гостро поставили питання того, як саме поєднати безпеку та якість навчання. І вихід віднайшли у інноваційних технологіях. Так, на початку пандемії та всеукраїнського карантину, заклади освіти не були готові до такого термінового та різкого переходу від класичних форм навчання до дистанційних. Але все ж, на наш погляд на сьогоднішній день дистанційне навчання стало уже звичною формою. Питання щодо якості освіти перестало бути суто компетентною вимогою до викладача, а й зазначає про використання інноваційних технологій.

Термін «інновація» в даний час широко використовується в теорії та практиці освіти. Інноваційний майданчик – це освітній простір (школа, вуз), у якому відбувається інноваційний процес, а інноваційна сім'я – це громадська освіта, колектив на службі інноваційної поведінки. [1].

Важливим чинником інноваційного навчання є здатність вчителя зрозуміти та оцінити самостійне освоєння теми учнем. Такий підхід потребує участі школяра у процесі, бо він також відповідає за власне навчання, адже, відчуває та приймає цю відповідальність у середовищі, створеному вчителем під час навчання.

Також навчання з використанням інноваційних методів дозволяє учням: вільно мислити, розвивати критичне мислення; підвищує творчу активність; сприяє колективним діям; покращує мовні навички; підвищує універсальність пошуку. Це корисно і для вчителів, адже : допомагає розкрити істинне значення уроку завдяки різним методам навчання; дозволяє всім учням брати участь у уроці; є можливість визначити рівень знань кожного учня; вчить учнів шукати та працювати самостійно; всіх учнів можна оцінити.

Узагальнюючи це, педагог нової формації є особистістю з рефлексивною, самореалізованою методологічною, дослідницькою компетентністю; з дидактико-методичними, соціальними, комунікативними, інформаційними та духовно-моральними професійними поглядами та переконаннями; це відповідальна, активна, творча людина, що характеризується високим рівнем професіоналізму.

В останні роки у педагогічній практиці велика увага приділяється рефлексії. Джон Дьюї та Дональд Шон стверджували, що будь-який вчитель має бути «рефлексивним практиком». Філософські ідеї нової доби орієнтовані на поняття «Я-концепції». З'явилася нова цінність – власна цінність «Я» людини. Крім того, філософські уявлення про рефлексію є переважно «самостійною дослідницькою роботою», «самоконтролем над розумом і духом». Кузьміна (Головко-Гаршина) Н. В. зазначає, що людина може розвиватися в процесі самоактивації: для цього вона збирає знання з різних джерел, систематизує їх для практичного використання, забезпечує «зворотний зв'язок» [1]. Н. Б. Ковальова та І. М. Семенов розглядають роль рефлексії у професійній творчості як гнучкість при переході на різні професійні позиції [1].

Рефлексивне навчання також передбачає, що учні критично міркують, тому що тільки рефлексія дозволяє самостійно оцінювати процес навчання, його дії та враховувати його результати. На наш погляд, вчителі, зазвичай, використовують різні методи рефлексії, щоб зрозуміти емоційний стан учнів та перевірити темп засвоєння матеріалу під час уроку [2].

На нашу думку, використання рефлексивної практики в освітньому процесі є ефективним у системі «учень-вчитель» та дає можливість забезпечити якість освіти за рахунок аналізу.

При цьому, важливо наголосити, що в умовах війни, на вчителя покладається додатковий обов'язок – це аналіз психологічного стану учнів, який впливає на їхню успішність і на якість освіти. Вчитель зобов'язаний не лише слідкувати, але й у разі необхідності надавати психологічну допомогу своїм учням, надавати поради, слухати їх. Така практика досить поширена у світі. Сьогодні, погляди науковців змінилися і більшість розуміє важливість описаного, що, на наш погляд, значно підвищує якість освіти.

Висновок. Підсумовуючи наведене вище, можна стверджувати, що якість освіти, навіть за наявності інноваційних технологій, усе одно залежить від вчителя. Виключно його інтерес у донесенні інформації та порядку її викладення може забезпечити якість освіти, або ж, навпаки, зробити навчальний процес для дитини нестерпним, непотрібним та нецікавим в цілому.

Список використаних джерел

1. Пількевич В. ЮНЕСКО у XXI ст.: нові виклики. *Європейські історичні студії*. 2020. №16. С.107- 114.
2. Кириченко М. Інформаційно- технологічна та гуманістична парадигма ідеології інформаційного суспільства доби глобалізації та інформаційної революції. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Філософські перипетії*. 2018. № 58. С.37- 45.
3. Мієр Т. Сутність освітніх парадигм і поліпарадигмальних проявів у багатовимірній педагогічній реальності та особистісній самореалізації студентів під час навчання. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2021. № 34(2). С.73- 83.